

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів та кредиту
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю.ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет
Кафедра фінансів та кредиту
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ (м. Київ)
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ» (Росія)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (Грузія)

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції «ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ТА ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ

В УМОВАХ РИНКОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ»

2 березня 2012 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2012

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
ТЗЗ

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
О. О. Мороз, доктор економічних наук, професор.

ТЗЗ Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2012. – 407 с.

ISBN 978-966-641-453-6

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 2 березня 2012 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-966-641-453-6

© Вінницький національний
технічний університет, 2012

Журко Т. О., Швець О. Б. Виклики глобалізації для національної економіки.....	166
Зарічна Н. З. Фінансовий кластер як засіб сталого розвитку кластерних ініціатив в Україні...	169
Кобушко І. М. Трансформаційні процеси в розвитку вітчизняного інвестиційного ринку.....	171
Круковська Л. М. Цінове прогнозування в аспекті ринкових перетворень: принципи та вибір методів.....	173
Круць А. В. Банківська система України в умовах ринкових перетворень: наслідки кризи та перспективи розвитку.....	176
Кулик І. М., Скибчук О. І. Проблеми та перспективи розвитку іпотечного кредитування в Україні.....	179
Кураташвили Анзор А. Критерии ефективного управління фінансовими процесами в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки.....	183
Лимаренко В. А. Аналіз формування іпотечного кредитного портфеля.....	186
Мацук З. А. Роль фіскального федералізму в системі бюджетного регулювання в Україні.....	189
Масюк Ю. В., Шевцова О. А. Особливості руху фінансових ресурсів аграрних підприємств Дніпропетровської області.....	192
Мороз О. В., Штанько О. С., Сташко, І. В. Основні тенденції і перспективи розвитку сільського господарства Вінницької області.....	194
Мороз О. О., Семцов В. М. Оцінка сучасного стану агропромислового комплексу Вінницької області.....	197
Плопан Г. В., Святенко Ю. М. Проблеми розвитку фінансової сфери економіки України	201
Стасюк Н.Л., Коцюба І. Г. Скасування мораторію на продаж землі: загрузи та перспективи..	203
Ціхановська О. М. Перспективи створення соціальних кластерів у Вінницькій області.....	206
Шаблиста Л. М. Проблемні питання фінансів підприємств реального сектора економіки у трансформаційний період.....	208
СЕКЦІЯ 4	
МІСЦЕ ТА РОЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ	
Безштанько Д. В. Стрес-тестування в системі управління операційним ризиком банку.....	211
Белінська С. О. Управління якістю при виробництві швидкозаморожених плодоовочевих продуктів як фактор досягнення продовольчої безпеки держави.....	213
Єпіфанова І. Ю., Мамадалієв Р. К. Ризик та невизначеність в діяльності підприємств.....	215
Єпіфанова І. Ю., Щетинін З. Ю. Управління капіталом підприємств в сучасних умовах.....	218
Зянько В. В., Лі Сює. Удосконалення обліку доходів підприємств в умовах нової податкової політики.....	219
Зянько В. В., Цзін Цзін. Роль управління в підвищенні ефективності використання основних засобів підприємства.....	221
Кафлевська С. Г. Становлення і розвиток соціально-трудова відносин в аграрних підприємствах.....	223
Коніщева Н. Й. Маркетингові інструменти антикризового управління розвитком туристичних підприємств.....	225
Косицький К. В. Особливості управління функціонуванням та розвитком промислових холдингів.....	229
Красвська А. С. Стратегічний менеджмент як важлива складова ефективного інноваційного розвитку сучасних санаторно-курортних підприємств.....	232
Краус К.М. Значення й особливості управління маркетингом малих торговельних підприємств.....	235
Ратушняк О. Г. Формування системи енергетичного менеджменту в житловому будівництві.....	237
Роїк О. М., Азарова А. О., Антонюк О. В. Математична модель оцінювання рівня використання стратегічного потенціалу підприємства.....	239
Ткачук Л. М. Історичні етапи становлення та сучасні тенденції розвитку управління якістю..	242
Уланов В. Л. Управление по целям и современные концепции систем управленческих показателей.....	244
Ульянова О. Ю. Институциональные изменения в посткризисной инвестиционной системе..	249
Фурик В.Г., Деренько О.А. Моніторинг і контролінг : суть і можливості використання в системі малого та середнього бізнесу.....	251
Якимчук К. Д. Нейромаркетинг: розвиток і вплив на формування попиту.....	234

– бюджетна, податкова, грошово-кредитна політики сприяли підвищенню ефективності господарської діяльності кожного підприємства, створювали для нього можливість виконувати плани виробничого та науково-технічного розвитку, соціальні програми.

Слід зазначити, що науково обґрунтована фінансова політика держави, продумане використання податкових, інвестиційних і цінових механізмів для стимулювання розвитку продуктивних сил сприятиме прискореному виходу економіки з структурної кризи, стабільному нарощуванню виробництва промислової і сільськогосподарської продукції, збільшенню дохідності підприємств і надходженню коштів до державного бюджету.

Список використаної літератури

1. Бюджетний кодекс України.
2. Послання Президента України до Верховної Ради України “Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки
3. Постанова Верховної Ради України “Про основні напрями бюджетної політики на 2004 рік”, від 19 червня 2003 року.
4. Рішення Ради Національного банку України № 21 від 17.09.2003 “Про основні засади грошово-кредитної політики на 2004 рік”
5. Клімова С. М. Суб'єкти реалізації державної фінансової політики // Статистика України. - 2010. - №1.
6. Правдюк О. Л. Механізм фінансової політики в сучасному вимірі // Економіка АПК. - 2010. - №9.
7. Баранов І. В. Ще раз про сутність фінансового механізму // Формування ринкових відносин в Україні. - 2010. - №11.

УДК 339.92

Журко Тетяна Олександрівна,
асистент кафедри фінансів та кредиту;

Швець Олег Борисович,
студент, Вінницький національний технічний університет

ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Дослідження проведено з метою визначення позитивних та негативних наслідків впливу процесу глобалізації на безпеку національної економіки. Запропоновано шляхи усунення загроз існування та розвитку народного господарства країни.

Ключові слова: економічна глобалізація, економічна безпека, народне господарство.

Дослідження проблеми економічної глобалізації та її впливу на безпеку української економіки на сьогодні є надзвичайно актуальним, оскільки економічна глобалізація є однією з ключових тенденцій розвитку міжнародних економічних відносин в останні десятиріччя.

Метою роботи є дослідження позитивних та негативних наслідків впливу процесу економічної глобалізації на національну економіку.

Економічна глобалізація являє собою історичний процес, що є результатом новаторства людей і технічного прогресу [1]. Цим терміном називають усезростаючу ступінь інтеграції країн у світі, обумовлену насамперед торговими і фінансовими потоками. Іноді під ним мають на увазі також рух людей (праці) і знань (технологій) через міжнародні кордони [5].

Термін «глобалізація» вказує на розширення соціальних зв'язків у масштабах земної кулі. Ряд учених-економістів розглядають глобалізацію як процес утворення єдиного глобального суспільства, зосереджуючись, як правило, на економічному аспекті питання [4-6]. Тривалість цього процесу охоплює понад століття, але останнім часом його темп почав прискорюватися. Як правило, існує думка, що процес глобалізації – це однозначно позитивне явище в розвитку економіки будь-якої країни. Проте таке твердження стосовно впливу процесу глобалізації, на нашу думку, не зовсім відповідає істині. Глобалізація може чинити як позитивний, так і негативний вплив на розвиток економіки країни.

До позитивних наслідків впливу глобалізації на економіку країни можна віднести такі:

- укрупнення виробництва, що призводить до зменшення собівартості продукції;
- полегшення процесу пошуку інвестицій;

- спроможність транснаціональних корпорацій (ТНК) створювати дослідницькі інститути та лабораторії для розробки нових технологій та їх впровадження у виробництво;

- більш ефективне використання ресурсів внаслідок застосування інноваційних технологій виробництва продукції (товарів, робіт, послуг)

З одного боку глобалізація може асоціюватися із укрупненням виробництва, створенням більш продуктивних технологій, виготовленням нових споживчих благ, наданням нових послуг. Наприклад, до них можна віднести сучасні інтернет-технології, космічні технології, мобільний зв'язок, швидкісний транспорт, медичні препарати та обладнання, продукти харчування та багато іншого.

З іншого боку, глобалізація є передумовою виникнення могутніх транснаціональних корпорацій, багатонаціональних корпорацій (БНК) та транснаціональних банків (ТНБ) [2], які все більше будуть акумулювати світовий капітал у руках вузького кола компаній та країн, що значною мірою збільшить майнову нерівність та викликатиме економічну та політичну залежність та нестабільність менш розвинених країн.

Панування ТНК та ТНБ у світовій економіці створює серйозні загрози для окремих держав і всього світового співтовариства. Дії цих господарських велетнів, вмотивовані егоїстичними та спекулятивними інтересами, можуть впливати на соціально-економічну і навіть політичну ситуацію в поодиноких країнах, породжувати регіональні і світові кризи. Досі не затверджено кодексу поведінки ТНК, відсутні органи й механізми регулювання їх діяльності і це уможливорює свавілля останніх на світових ринках. Україна мусить рахуватися з цим і вжити заходи двоякого роду. З одного боку, необхідно по можливості убезпечитися власними законодавчими засобами від деструктивної діяльності іноземних ТНК, а з інших сприяти виникненню своїх міжнародних корпорацій, які б могли чинити опір прибульцям на власних ринках і зміцнити позиції України на світових [2].

Небезпека глобалізації також полягає в тому, що може виникати монополія певного виду діяльності, оскільки в процесі глобалізації ТНК починають диктувати свої правила на ринку та поглинати виробничі потужності своїх конкурентів. В майбутньому це загрожує встановленням завищених (монопольних) цін на певну продукцію, що відіб'ється на рівні добробуту населення. Також небезпека монополізації полягає в тому, що в результаті укрупнення виробництва та впровадження досягнень НТП (автоматизації, роботизації) буде значно скорочена кількість робочих місць, що призведе до масового безробіття та ще більшого поділу суспільства на клас багатих і на клас бідних.

Як наслідок надмірної соціальної нерівності у світі виникатимуть нові загрози для безпеки людей, зокрема:

- фінансова і економічна нестабільність, що періодично супроводжується такими катаклізмами, як, наприклад, світова фінансова криза 2008 р.;

- загроза політичній, громадській і особистій безпеці в зв'язку з глобальною криміналізацією бізнесу, політики, правоохоронних органів, наростанням нелегальної торгівлі;

- загроза навколишньому середовищу, що пов'язана з нестримним розвитком потужної техніки, інтенсифікацією промислової, транспортної і військової діяльності людей.

Тому досягти позитивних результатів від глобалізації можливо лише за умови здійснення динамічного і ефективного управління всіма сферами суспільної діяльності. Тобто це управління має встановлювати систему правил і методів, які, з одного боку, стимулюють розвиток громадських інститутів і особистості, а з іншого, вводять необхідні суспільно визнані обмеження [8].

Ще одним чинником впливу глобалізації є глобальна конкуренція. Вона може мати двоякі наслідки: пристосування національної економіки до її вимог та забезпечення на цій основі соціально-економічного піднесення чи придушення власної промисловості і прирікання країни на тривалу відсталість та залежність. Зважаючи на це погоджуємось з думкою авторів [3] про те, що «Перебудуватися або померти» – ось бойовий клич сьогодення [3]

Таким чином, глобалізація, це явище, яке не залежить від волі окремих людей, проте це не означає, що держава ніяк не може вплинути на стан економіки та рівень добробуту населення в умовах глобалізації. Що ж стосується України, то для забезпечення позитивного впливу економічної глобалізації на національну економіку керівництву держави необхідно визначити чітку внутрішню та зовнішню стратегію щодо усунення загроз існування та розвитку народного господарства країни.

Основною внутрішньої стратегії має стати розвиток виробництва, адже саме в процесі виробництва, як стверджував Карл Маркс, створюється додаткова вартість – тобто національне багатство, а у всіх інших галузях економіки відбувається тільки перерозподіл доданої вартості. Україна має досить великий потенціал для виробничої діяльності, адже вона багата родючими ґрунтами та природними ресурсами. Українська економіка може розвиватися у кількох

перспективних напрямках:

- приладобудування та верстатобудування;
- ядерна енергетика;
- сільське господарство;
- цукроварна промисловість;
- легка промисловість;
- хімічна промисловість;
- літакобудування;
- скотарство;
- туристичний та рекреаційний бізнес.

Для успішного функціонування цих галузей економіки Україна має всі необхідні матеріальні та сировинні ресурси, проте лише цієї умови недостатньо. Якщо ми хочемо займати почесне місце у світовому товаристві нам необхідно робити ставку на розвиток передових технологій та підготовку кваліфікованих кадрів. А це, як відомо, потребує значних фінансових інвестицій. На сучасному етапі розвитку керівництво держави обрало тактику отримання зовнішньоекономічних кредитів, що призводить лиш до зростання зовнішнього боргу. Така тактика є помилковою тому, що отримані кошти використовують не на розвиток виробництва, а на стимулювання споживання експортних товарів (шляхом погашення дефіциту бюджету), оскільки товари вітчизняного виробництва є значно дорожчими. Для розвитку виробництва потрібно відкривати нові фабрики, заводи, створювати нові робочі місця; це можна зробити залучивши в економіку капітал вітчизняних олігархів. Проте, змусити українських мільярдерів вкладати гроші в економіку держава не може, тому мають бути створені всі умови для того, щоб вони самі захотіли інвестувати свій капітал в економіку України. Для цього держава має забезпечити досконалу законодавчу базу та провадити стабільну грошово-кредитну політику. Тільки при настанні таких умов можливе «українське економічне диво», що сприятиме зростанню рівня життя населення, зменшенню безробіття та підвищенню конкурентоспроможності продукції вітчизняного виробництва.

Центральним і домінуючим елементом зовнішньоекономічної стратегії є зовнішня торгівля - історично перша, традиційна та найбільш розвинута форма міжнародних економічних відносин. Важливість даного елемента зовнішньоекономічної стратегії відзначав ще Дж. Сакс: «... економічний успіх будь-якої країни світу базується на зовнішній торгівлі. Ще жодній країні не вдалося створити здорову економіку, ізолювавшись від світової економічної системи» [1].

На сьогоднішній день гостро стоїть проблема, вступу України до Європейського Союзу. На фоні останніх подій, яскраво спостерігається бажання керівництва нашої держави зробити Україну членом ЄС, незважаючи на те, що у Європі на нас не чекають. Ідея вступу до ЄС має багато прихильників. Вони аргументують свою прихильність до цієї ідеї тим, що вступ до ЄС допоможе нам підняти життєвий рівень населення, модернізувати економіку, дати можливість виходу на внутрішній ринок ЄС та багато інших переваг. Проте, мало хто розглядає такий недолік як неконкурентоспроможність більшості українських товаровиробників. Ця проблема виникла внаслідок бажання керівництва приватизованих підприємств максимізувати прибутки, і цього вони вирішили досягти за рахунок відмови від технічного переоснащення виробництва та впровадженнь досягнень НТП. Вступ до ЄС саме на цьому етапі розвитку нашої економіки спричинить загрозу економічної безпеки вітчизняним товаровиробникам, та може сприяти посиленню кризових явищ і залежності економіки України від більш потужних економік розвинених країн.

Отже, проблеми, пов'язані з глобалізацією, стають найважливішими серед чинників, що визначають пріоритети розвитку української економіки. Наша держава повинна стати конкурентоспроможною на світових ринках товарів, праці і капіталу, оскільки у неї немає іншого шляху, щоб гарантувати західний стандарт якості життя своїм громадянам і відповідне місце в міжнародній співдружності розвинених країн. Європейська інтеграція є логічним наслідком процесу світової глобалізації, проте її не потрібно штучно прискорювати, адже це може мати вельми небажані наслідки для національної економіки.

Література

1. Пасічна О. Ю. Структурний підхід до формування зовнішньоекономічної стратегії держави в умовах глобалізації / О. Ю. Пасічна // Світове господарство і міжнародні економічні відносини. – 2009. – № 3. – С. 98-100.
2. Аніловська, Г. Я. Господарська глобалізація та управління зовнішньоекономічною сферою / Г. Я. Аніловська, Л. А. Яремко. – Львів: Вид-во ЛКА, 2001.– 234 с.

3. Мовсесян А., Огнивцев С., Транснаціональний капітал та національне управління / А. Мовсесян, С. Огнивцев // Світова економіка та міжнародні відносини. – 1999. – №6 – С. 55-58.
4. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна / Під заг. ред. А. П. Гальчинського, С. В. Львовичкіна, В. П. Семиноженка. – К.: Вид-во НІСД, 2004. – 261 с.
5. Білоус О.Г. Глобалізація і безпека розвитку / О. Г. Білоус. - К.: КНЕУ, 2001. - 719 с.
6. Небрат В.В. Теоретичні засади трансформації суспільного сектору економіки України в умовах ринкових перетворень / В.В. Небрат // Економіка ринкових відносин. – 2009. – № 3–4. – С. 13–19.
7. Лазебник Л. Роль зовнішньої торгівлі для економічного розвитку країни в умовах глобалізації. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.soskin.info/ea/2003/9/20030902.html>

УДК 336.648

Зарічна Надія Зіновіївна,
аспірант, Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя

ФІНАНСОВИЙ КЛАСТЕР ЯК ЗАСІБ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КЛАСТЕРНИХ ІНІЦІАТИВ В УКРАЇНІ

Досліджено проблеми формування кластерних ініціатив в Україні та запропоновано вирішити їх шляхом створення фінансового кластеру.

Ключові слова: кластер, фінансове забезпечення, фінансовий кластер.

Долаючи наслідки потужної фінансової кризи 2008-2010рр., українська економіка зіткнулася з великими диспропорціями у соціально-економічному розвитку регіонів, які після проблем у світовій економіці ще більше посилились. Регіони-лідери і надалі спеціалізуються на виробництві й експорті товарів і послуг з низьким рівнем доданої вартості, проблемні периферійні регіони ще більше занепадають призводячи до формування закритих регіональних економічних просторів. Внаслідок чого, послаблюються коопераційні зв'язки та міжрегіональне співробітництво, що призводить до неспроможності регіонів забезпечити власний розвиток і ефективно використати ресурсний потенціал. Вирішення даної проблеми, автор вбачає у створенні на регіональному рівні ефективних господарських структур, основна мета, яких спрямована на стабільний і збалансований розвиток територій. Структурами орієнтованими на інтенсифікацію використання регіонального економічного потенціалу є кластери. Саме вони здатні мобілізувати наявний ресурсний потенціал території, посилити взаємозв'язки та співпрацю між регіонами, залучити до цього процесу матеріальні та людські ресурси, а також покращити інвестиційний клімат використовуючи при цьому нові фінансові інструменти та інноваційні підходи.

Мета статті полягає у виявленні основних проблем формування кластерних об'єднань та в обґрунтуванні створення фінансового кластеру як засобу сталого розвитку кластерних ініціатив в Україні.

Питаннями формування та розвитку кластерів на певній території присвячені роботи таких вітчизняних і зарубіжних науковців, як: М.Портер, В. Геєць, Н.Внукова, Л. Марков, М. Влійнарченко, І. Соколенко, І.Бакушевич, Н.Мікула та ін.

У вітчизняній економіці вже існують яскраві приклади функціонування кластерів, зокрема на Хмельниччині, Донеччині та Івано-Франківщині, але все ж таки їх мало. Така ситуація пояснюється малою кількістю суб'єктів підприємницької діяльності, зокрема в західних регіонах України, та низьким рівнем впровадження інноваційних процесів на підприємствах.

Основним джерелом фінансування витрат на інновації в Україні залишаються власні кошти підприємств, частка яких у загальному обсязі фінансування у 2010 р. становила 59,3 % , питома вага коштів держбюджету становила 1,08% [1]. Для прикладу, у Польщі основним джерелом фінансування витрат на здійснення інноваційної діяльності у 2009 р. були власні кошти підприємств, які в загальному обсязі становили 70 %, а кошти держбюджету – 0,8% в обсязі [2]. У Російській Федерації схожа ситуація із Польською Республікою, де власні кошти підприємств – 74% від загального фінансування інноваційної діяльності, кошти держбюджету – 3,3% [3]. Слід зауважити, що частка коштів іноземних підприємств у загальному фінансуванні інноваційної діяльності вища на 10-15% від вітчизняних. При нестачі фінансових ресурсів, значна кількість промислових підприємств України скористалася кредитними пропозиціями 176 провідних комерційних банків. Так, за даними

Наукове видання

Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2012 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. 4,99
Наклад 200 прим. Зам. № 2012-020

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009